

Уставни суд Републике Српске, на основу члана 115. Устава Републике Српске, члана 40. став 5. и члана 60. став 1. тачке а) и б) Закона о Уставном суду Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" бр. 104/11 и 92/12), на сједници одржаној 28. јуна 2023. године, д о н и о је

ОДЛУКУ

Утврђује се да Правилник о критеријумима на основу којих се утврђује који службеници и намјештеници у оквиру Општинске управе Билећа постају нераспоређени („Службени гласник Општине Билећа“ број 3/22) није у сагласности са Уставом Републике Српске и Законом о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“ број 97/16).

Образложење

Светлана Мирковић из Билеће, коју заступа Дражен Мијановић, адвокат из Требиња, дала је Уставном суду Републике Српске иницијативу за покретање поступка за оцјењивање уставности и законитости Правилника о критеријумима на основу којих се утврђује који службеници и намјештеници у оквиру Општинске управе Билећа постају нераспоређени („Службени гласник Општине Билећа“ број 3/22), који је донио начелник Општине Билећа. У иницијативи се наводи да је оспорени правилник донесен супротно члану 145. став 3. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“ број 97/16), јер приликом његовог доношења начелник Општине Билећа није прибавио мишљење надлежне синдикалне организације, што је, сходно овој законској норми, био у обавези да учини. Слиједом наведеног, давалац иницијативе предлаже да Суд утврди да оспорени правилник из наведених разлога није у сагласности са наведеним законом и Уставом Републике Српске.

У одговору на иницијативу који је доставио начелник Општине Билећа наводи се да је оспорени правилник донесен 1. марта 2022. године, те да је овај акт требало да буде саставни дио Програма збрињавања вишка службеника и намјештеника у оквиру Општинске управе Билећа. Надаље, наводи се да је 9. марта 2022. године Правилник, уз пратећи допис, достављен Синдикалној организацији Општинске управе Билећа како би дала своје мишљење у погледу вишка службеника и намјештеника, са циљем доношења програма за њихово збрињавање. Доносилац предметног правилника истиче да, с обзиром на то да у конкретном случају вишком није проглашено више од 5% запослених, према члану 148. наведеног закона није било потребно донијети Програм збрињавања вишка запослених, због чега синдикална организација није ни доставила своје мишљење у смислу ове законске одредбе. Поред тога, у одговору се указује на то да је Рјешењем број 11.027012-419/22 од 6. априла 2022. године именована Комисија за спровођење поступка утврђивања који службеници или намјештеници постају нераспоређени у Општинској управи Билећа.

Правилник о критеријумима на основу којих се утврђује који службеници и намјештеници у оквиру Општинске управе Билећа постају нераспоређени („Службени гласник Општине Билећа“ број 3/22) донио је начелник Општине Билећа на основу члана 145. став 2. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“ број 97/16), члана 82. став 3. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“ бр. 97/16, 36/19 и 61/21) и члана 87. Статута

Општине Билећа („Службени гласник Општине Билећа“ број 6/17). Овим правилником су утврђени критеријуми на основу којих ће се спровести бодовање службеника и намјештеника у оквиру Општинске управе Билећа који стичу статус нераспореденог службеника или намјештеника због смањења броја извршилаца на појединим радним мјестима.

У поступку оцјењивања уставности и законитости оспореног правилника Суд је имао у виду одредбу члана 82. став 3. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“ бр. 97/16, 36/19 и 61/21), према којој градоначелник, односно начелник општине, у вршењу послова из своје надлежности доноси одлуке, правилнике, наредбе, упутства, рјешења, закључке, те планове и програме.

Поред тога, Суд је узео у обзир и релевантне норме Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“ број 97/16) којим је, између осталог, прописано: да се овим законом уређују права и дужности из радног односа службеника и намјештеника запослених у органима јединице локалне самоуправе, а права и дужности из радног односа функционера у органима јединице локалне самоуправе уређују се посебним законом, осим ако поједина права и дужности нису уређени овим законом (члан 1), да послове из надлежности органа јединице локалне самоуправе обављају градски, односно општински службеници и намјештеници (члан 4), да у случају укидања надлежности органа јединице локалне самоуправе на основу чега престаје потреба за обављањем послова укинutih надлежности, службеници који су обављали те послове и који не буду распоредени након доношења правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста постају нераспоредени (члан 144), да ако се правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста смањи потребан број извршилаца на радном мјесту, градоначелник, односно начелник општине прописује критеријуме на основу којих се одређује који службеници постају нераспоредени (члан 145. став 2), да је приликом утврђивања критеријума из члана 145. став 2. овог закона градоначелник, односно начелник општине дужан да прибави мишљење надлежне синдикалне организације (члан 145. став 3), да градоначелник, односно начелник општине, уз прибављено мишљење надлежне синдикалне организације доноси програм збрињавања вишка службеника, уколико је вишом проглашено више од 5% од укупног броја запослених (члан 148. став 1), да се програмом из члана 148. став 1. овог закона ближе утврђују права и обавезе службеника који су проглашени вишом, начин остваривања права, као и обавезе органа јединице локалне самоуправе у спровођењу програма (члан 148. став 2).

Према члану 108. став 2. Устава Републике Српске, прописи и други општи акти морају бити у сагласности са законом.

Полазећи од цитираних законских и уставних одредаба, Суд је оцијенио да је начелник Општине Билећа био овлашћен да, са циљем извршавања и спровођења у пракси релевантних норми Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе, донесе предметни правилник, којим су утврђени критеријуми на основу којих ће се спровести бодовање службеника и намјештеника у оквиру Општинске управе Билећа који стичу статус нераспореденог службеника или намјештеника због

смањења броја извршилаца на појединим радним мјестима.

Међутим, приликом доношења овог општег акта његов доносилац, по оцјени Суда, није поступио у складу са обавезом из члана 145. став 3. наведеног закона. Наиме, ова законска одредба обавезује начелника општине да приликом доношења акта којим се утврђују критеријуми на основу којих се одређује који службеници постају нераспоређени прибави мишљење надлежне синдикалне организације. Како из навода одговора на иницијативу начелника Општине Билећа, као и документације приложене уз иницијативу и одговор на иницијативу јасно произлази, доносилац Правилника је дописом од 9. марта 2022. године од Синдикалне организације Општине Билећа тражио да достави мишљење у смислу члана 148. став 1. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе, како би донио Програм збрињавања вишка службеника и намјештеника у Општинској управи Билећа. Међутим, није тражио мишљење надлежне синдикалне организације које је дужан да прибави према члану 145. став 3. овог закона, које се односи на критеријуме на основу којих се одређује који службеници постају нераспоређени. Ради се, дакле, о два различита мишљења која, према Закону о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе, даје надлежна синдикална организација приликом утврђивања критеријума (члан 145. став 3) и доношења програма збрињавања нераспоређених службеника и намјештеника у општинској управи (члан 148. став 1). Наводи одговора на иницијативу којима се указује на то да у конкретном случају вишком није проглашено више од 5% од укупног броја запослених, по оцјени Суда, нису релевантни, јер одредба члана 145. став 3. овог закона не поставља овај услов за прибављање мишљења надлежне синдикалне организације у погледу критеријума за одређивање службеника који постају нераспоређени. Тај услов је предвиђен чланом 148. став 1. Закона и односи се на доношење програма збрињавања вишка службеника. Сходно наведеном, у поступку доношења оспореног правилника дошло је до повреде члана 145. став 3. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе, чиме је истовремено нарушено и начело законитости из члана 108. став 2. Устава.

Како је у току претходног поступка правно стање потпуно утврђено и прикупљени подаци пружају поуздан основ за одлучивање, Суд је, на основу члана 40. став 5. Закона о Уставном суду Републике Српске, о уставности и законитости предметног правилника одлучио без доношења рјешења о покретању поступка.

На основу изложеног одлучено је као у изреци ове одлуке.

Ову одлуку Уставни суд је донио у саставу: предсједник Суда мр Џерард Селман и судије: Војин Бојанић, Светлана Брковић, Амор Букић, Златко Куленовић, проф. др Радомир В. Лукић, проф. др Иванка Марковић, проф. др Марко Рајчевић и академик проф. др Снежана Савић.

Број: У-47/22
28. јуна 2023. године

ПРЕДСЈЕДНИК
УСТАВНОГ СУДА
Мр Џерард Селман, с.р.